

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
БИОЛОГИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра физиологии человека и животных

НИКОЛАЕВА

Дарья Викторовна

**Морфофункциональные особенности зубочелюстной системы
у лиц с повышенной возбудимостью**

Аннотация к дипломной работе

Научный руководитель: доктор
биологических наук, профессор
А.Г. Чумак

Минск, 2025

РЕФЕРАТ

Структура дипломной работы: 52 страницы, 4 рисунка, 15 таблиц, 44 источника.

Ключевые слова: зубочелюстная система, анатомо-физиологические особенности зубочелюстной системы, бруксизм, психоэмоциональная напряженность, клинико-функциональные и психофизиологические методы, анкетирование и психологическое тестирование, клинический стоматологический осмотр, фотопротокол, гнатодинамические тесты, измерение уровня кортизола в слюне, сравнительный анализ данных.

Объект исследования: 160 человек в возрасте от 18 до 55 лет, разделённых на две группы: основная группа – 80 человек с признаками повышенной возбудимости (по результатам опросников и психофизиологических тестов) и контрольная группа – 80 человек без выраженных признаков психоэмоционального напряжения.

Цель исследования: выявить моррофункциональные особенности зубочелюстной системы у лиц с повышенной возбудимостью, а также установить взаимосвязь между психоэмоциональным состоянием и изменениями в структуре и функции зубочелюстного аппарата для обоснования подходов к ранней диагностике и профилактике стоматологических нарушений.

Методы исследований: анкетирование и психологическое тестирование, клинический стоматологический осмотр, фотопротокол, гнатодинамические тесты, измерение уровня кортизола в слюне, сравнительный анализ данных, показатели периферического и биохимического анализа крови.

Получение результатов: основные результаты показали, что участники основной группы с бруксизмом имеют значительно более высокие значения по шкале тревожности Спилбергера, часто жалуются на головные боли, раздражительность, нарушения сна и более высокие уровни кортизола в слюне, что указывает на выраженный уровень стресса. Анализ периферической и биохимической крови, показал статистически значимые изменения в показателях у людей с бруксизмом, в том числе повышение уровня гемоглобина, СОЭ, эритроцитов и лейкоцитов, что может свидетельствовать о наличии хронического стресса и возможных воспалительных процессов в организме.

Таким образом, результаты исследования подчеркивают необходимость комплексного подхода в диагностике и лечении бруксизма, который должен включать внимание не только к стоматологическим аспектам, но и к психоэмоциональному состоянию пациента, а также учитывать возможные биохимические изменения в организме.

РЭФЕРАТ

Структура дыпломнай работы: 52 старонкі, 4 рисункі, 15 табліц, 44 крыніцы.

Ключавыя слова: зубочелюстная сістэма, анатама-фізіялагічныя асаблівасці зубочелюстной сістэмы, бруксізм, псіхаэмацыйная напружанасць, клініка-функцыянальныя і псіхагізіялагічныя метады, анкетаванне і псіхалагічнае тэставанне, клінічны стаматалагічны агліяд, фотапратацол, гнатадынамічныя тэсты, вымярэнне ўзроўню кортізола.

Аб'ект даследавання: 160 чалавек ва ўзросце ад 18 да 55 гадоў, падзеленых на дзве групы: асноўная група - 80 чалавек з прыкметамі падвышанай узбудлівасці (па выніках апытальнікаў і псіхагізіялагічных тэстаў) і контрольная група - 80 чалавек без выяўленых прыкмет псіхамацыйной напругі.

Мэта даследавання: выявіць морфафункциянальныя асаблівасці зубочелюстной сістэмы ў асоб з падвышанай узбудлівасцю, а таксама ўсталяваць узаемасувязь паміж псіхамацыйным станам і зменамі ў структуры і функцыі зубочелюстнага апарата для аргументавання падыходаў да ранніх дыягностыцы і прафілактыцы стаматалагічных парушэнняў.

Метады даследавання: анкетаванне і псіхалагічнае тэсціраванне, клінічны стаматалагічны агліяд, фотапратацол, гнатадынамічныя тэсты, вымярэнне ўзроўню картызолу ў сліне, параўнальны аналіз дадзеных, паказчыкі перыферычнага і біяхімічнага аналізу крыві.

Атрыманне вынікаў: асноўныя вынікі паказалі, што ўдзельнікі асноўнай групы з бруксізмам маюць значна больш высокія значэнні па шкале трывожнасці Спілбергера, часта скардзяцца на галаўныя болі, раздражняльнасць, парушэнні сну і больш высокія ўзроўні кортізола ў сліне, што паказвае на выяўлены ўзровень стрэсу. паказчыках у людзей з бруксізмам, у тым ліку павышэнне ўзроўню гемаглабіну, СОЭ, эрытракітаў і лейкацытаў, што можа сведчыць аб наяўнасці хранічнага стрэсу і магчымых запаленчых працэсаў у арганізме.

Такім чынам, вынікі даследавання падкрэсліваюць неабходнасць комплекснага падыходу ў дыягностыцы і лячэнні бруксізма, які павінен уключаць увагу не толькі да стаматалагічных аспектаў, але і да псіхамацыйнага стану паціента, а таксама ўлічваць магчымыя біяхімічныя змены ў арганізме.

ABSTRACT

Structure of the thesis: 52 pages, 4 figures, 15 tables, 44 sources.

Keywords: dental system, anatomical and physiological features of the dental system, bruxism, psychoemotional stress, clinical, functional and psychophysiological methods, questionnaires and psychological testing, clinical dental examination, photo protocol, gnathodynamic tests, measurement of cortisol levels in saliva, comparative data analysis.

Object of the study: 160 people aged 18 to 55 years, divided into two groups: the main group - 80 people with signs of increased excitability (according to the results of questionnaires and psychophysiological tests) and the control group - 80 people without pronounced signs of psychoemotional stress.

Objective of the study: to identify morphofunctional features of the dental system in individuals with increased excitability, as well as to establish the relationship between the psychoemotional state and changes in the structure and function of the dental apparatus to substantiate approaches to early diagnostics and prevention of dental disorders.

Research methods: questionnaires and psychological testing, clinical dental examination, photo protocol, gnathodynamic tests, measurement of cortisol levels in saliva, comparative data analysis, indicators of peripheral and biochemical blood tests.

Obtaining results: the main results showed that participants in the main group with bruxism have significantly higher values on the Spielberger Anxiety Scale, often complain of headaches, irritability, sleep disorders and higher levels of cortisol in saliva, which indicates a significant level of stress. Analysis of peripheral and biochemical blood showed statistically significant changes in the indicators in people with bruxism, including an increase in the level of hemoglobin, ESR, erythrocytes and leukocytes, which may indicate the presence of chronic stress and possible inflammatory processes in the body.

Thus, the results of the study emphasize the need for a comprehensive approach to the diagnosis and treatment of bruxism, which should include attention not only to dental aspects, but also to the psycho-emotional state of the patient, and take into account possible biochemical changes in the body.